

ЛЕТЯЩ КОРАБ

Превод от руски: Ран Босилек, 1956

chitanka.info

Живеели едно време дядо и баба. Те си имали три сина: двамата умни, а третият глупав. Старците обичали умните. На тях всяка неделя бабата чисти ризи давала, а на глупавия все се надсмивали и все му се карали. Той си мълчал и търпял. Ако му даде баба да яде — хапва, ако ли не — гладен си седи.

През това време разгласили из селото, че царят ще жени дъщеря си и свиква цялото царство на обед. Ще даде дъщеря си на оня момък, който построи хвърчащ кораб и пристигне с него в столицата.

Умните братя отишли в гората.

Отсекли дървета и почнали да мислят как да построят хвърчащ кораб.

Дошъл при тях белобрад старец и рекъл:

— Добър ден, момчета! Дайте ми огнец да си запаля лулата!

Сопнали му се момците:

— Не ни е сега до лула, старико! Махай се от главата ни!

И пак почнали да мислят.

— Не кораб, а свинско корито ще направите, момченца — казал старецът. — А за царкинята ще се ожените, когато си видите ушите.

Като казал това, старецът изчезнал. Мъчили се, мъчили братята — нищо не направили.

— Ще отидем в града с коне — рекъл по-големият брат. — Няма да се оженим за царкинята, но поне ще похапнем и посръбнем.

Така си рекли двамата братя, върнали се в къщи и почнали да се стягат за път. Омесила майка им пшеничен хляб, опекла им прасенце, наляла им ракийца.

Яхнали братята конете и заминали.

Глупавичкият брат чул, че братята му заминали и рекъл на майка си:

— Мамо, и аз ще отида в гората, дето ходиха братята ми.

— Къде, глупчо, ще идеш — отвърнала майка му — Ще те изядат вълци в гората!

— Не, няма да ме изядат!

— Няма да идеш!

— Ще ида!

Тя тъй, той инак, тя тъй, той инак — най-после майката отстъпила. Сложила му само сух хляб в торбата, наляла му вода в бъкличка и го изпратила.

Отишъл глупчо в гората. Срещнал стареца. Стар, много стар, със съвсем бяла брада до пояса.

— Здравей, дядко!

— Здравей, синко!

— Къде отиваш, деденце?

— Обикалям света — да помагам на хората. А ти къде?

— Отивам в столицата.

— Че ти можеш ли направи кораб, който сам да лети?

— Не мога.

— Тогава как ще отидеш?

— Братята ми отидоха и аз ще ида. Може да си намеря щастието.

— Добре си намислил, но седни по-напред да похапнем. Извади, каквото имаш в торбата.

— Ех, дядо, само сух хляб имам в торбата.

— Нищо, дай, каквото имаш.

Бръкнал глупчо в торбата, извадил хляба и що да види — той не бил черен и корав, какъвто сложила майка му, а пшеничен — бял и мек, какъвто ядат по празниците в господарските къщи. Почудил се глупчо, а старецът се поусмихнал.

Като похапнали, старецът поблагодарил на момъка за гощавката и му рекъл:

— Слушай, сине, какво ще ти кажа. Иди в гората. Намери най-големия кръстат дъб. Удари го три пъти със секирата. Легни ничком и чакай, докато те повикат. Като станеш, ще видиш кораба построен. Качи се на него и отлети, където си искаш. Но когото срещнеш, качвай го на кораба.

Момъкът поблагодарил на стареца и отишъл в гората. Намерил най-големия кръстат дъб. Ударил го три пъти със секирата, легнал на земята и заспал. Спал, спал, изведнъж слуша — някой го вика:

— Стани, друже! Щастието ти проработи.

Скочил момъкът. Гледа: пред него кораб, целият златен, със сребърни мачти, с копринени платна, изпънати от вятъра — седни и лети.

Момъкът скочил в кораба; изпънал платната и полетял.

Летял леко и бързо. Не откъсвал очи от земята. По едно време съгледал човек сред полето. Допрял ухо до земята и слуша.

— Здравей, човече! Какво правиш?

— Слушам дали са се събрали гостите на царския обед.

— Ти при царя ли отиваш?

— При царя.

— Качи се при мене! Аз ще те отнеса.

Момъкът спуснал до земята кораба.

Човекът се качил и полетели.

Летели, летели, гледат — върви друг човек, единият му крак привързан за ухото, а с другия скача. Момъкът пак извикал:

— Здравей, човече! Защо скачаш на един крак?

— Защото ако отвържа и другия, за един миг целия свят ще обходя. Пък аз не искам.

— Къде отиваш?

— При царя на обед.

— Ела при нас!

— Виж, и това е хубаво!

Той седнал в кораба и отново полетели.

Летели, летели, гледат — стрелец стои наред пътя и се прицелва с лък, а наоколо нищо не се вижда: нито птица, нито звяр — навсякъде само поле.

— Здравей, човече! Къде се целиш? Не се вижда ни птица, ни звяр.

— Вие не виждате, но аз виждам.

— Какво виждаш?

— Зад девет гори в десета виждам орел, кацнал на дъб.

— Ела и ти при нас!

Той се покачил на кораба и пак полетели.

Летели, летели, гледат — върви старец по пътя и носи пълен чувал с хляб.

— Къде бързаш, дядо?

— Отивам да си търся хляб.

— Че ти носиш цял чувал!

— Много ли е? За една хапка не ми стига.

— Ела и ти с нас!

Взели и стареца на кораба и пак полетели.

Гледат — друг старец обикаля край голямо езеро, като че търси нещо.

— Какво търсиш, дядо? — попитал момъкът.

— Търся вода за пиене — отговорил старецът — и никак не мога да намеря.

— Пред тебе е цяло езеро! Защо не пиеш?

— Много ли е? И за една глътка не ми стига!

— Качи се при нас.

Той се покачил и пак полетели. Срещнали друг старец. Отива в село и носи чувал слама.

— Здравей, дядо! Къде носиш тази слама?

— В село.

— Нямате ли в село слама?

— Е, имаме, ама не е като тази.

— Тази каква е?

— Тя е мразотворна. Колкото и да е горещо, колкото и силно да пече слънцето, разпръснеш ли тази слама, изведнъж сняг ще захвърка и мраз ще настане.

— Ела с нас — рекъл момъкът, — ще отидем при царя.

— Да отидем, защо да не отидем.

Качил се и той на кораба. Пак полетели.

Летели, що летели, стигнали над столицата. Право в царския дворец се спуснали. А там трапези с всякакво ядене: печени волове, колбаси, всякакви птици, млечна каша, всичко от обилно по-обилно, бъчви пиво от хубаво по-хубаво. Пий, душо, яж, душо, колкото искаш! А хора — половин царство се събрали.

Като пристигнал хвърчащият кораб, народът завикал радостно. Царят и царкинята излезли да видят какво става. Гледа царят и не вярва на очите си. От златния кораб слязъл прост селянин, дрехата му — кръпка до кръпка, гащите му вехти, прости, а обуца никакви няма.

Царят се хванал за главата.

— Как ще дам дъщеря си на такъв дрипав селяндурин. Няма да допусна това!

И царят решил да се отърве от момъка. Повикал най-верния си слуга и му рекъл:

— Иди кажи на оня дрипав ратай, че макар да пристигна със златен кораб, няма да се ожени за дъщеря ми, ако не донесе още докато обядваме жива вода. Не донесе ли — ще замахна с моя меч и главата му ще отхвъркне надалеч!

Тръгнал слугата.

През това време слухарят чул какво казал царят на слугата и съобщил на момъка.

Свел глупчо глава. Престанал да яде и пие.

Попитал го Скороходко.

— Защо така се натъжи?

— Царят иска, докато обядват, да му донеса жива вода. Къде ще му я намеря?

— Не се страхувай! Аз ще ти донеса.

— Жив да си ми!

Дошъл слугата с царската заповед, а глупчо вече всичко знае.

— Кажу на царя — рекъл, — че ще му донеса жива вода.

Отвързал си Скороходко единия крак от ухото, крачнал и за миг отлетял. Налял жива вода и тръгнал да се връща. Но си рекъл: „Защо да бързам? За миг ще се върна. Има време да си почина под тия храсталаци.“

Легнал и заспал. Царският обед вече привършвал, а него го няма. Момъкът седи ни жив, ни умрял: „Пропаднах“ — мислел си. Слухарят допярл ухо до земята и почнал да слуша. Слушал, слушал...

— Не се ядосвай! Спи той, негодникът, под храсталаци.

— Какво ще правим сега? — попитал момъкът. — Как ще го разбудим?

Далекострелко отговорил:

— Не бой се! Ей сега ще го разбудя.

Опънал лъка, пуснал стрелата право в храста, под който спял Скороходко. Разлютели се клонките и засегнали Скороходко. Той скочил, крачнал и докато още гостите обядвали, донесъл живата вода.

Почудил се царят, но нищо не казал.

Повикал пак слугата и му рекъл:

— Иди кажи на оня дрипав ратай: ако изяде със своите другари за един ден дванадесет чифта печени волове и дванадесет пещи хляб — ще се ожени за дъщеря ми. Не ги ли изядат, ще замахна с моя меч и главата му ще отхвъркне надалеч!

Слухарят пак чул какво казал царят на слугата и съобщил на момъка.

— Какво ще правя сега? Аз и един хляб за един ден не мога да изям! — рекъл момъкът.

И пак увесил глава, разтъжил се.

Ненаситко го успокоил:

— Не бери грижа, приятелю! Аз всичко ще излапам. Няма дори да ми стигне!

Като дошъл слугата, момчето му рекло:

— Зная, зная царската заповед! Иди кажи да приготвят яденето.

Опекли дванадесет чифта волове, извадили дванадесет пещи хляб. Ненаситко излапал всичко и рекъл:

— Ех, малко ми е. Поне още толкова да бяха дали!

Ядосал се царят. Дал нова заповед чрез слугата: да изпият на един дъх дванадесет бъчви пиво и дванадесет бъчви вино. Ако не ги изпият, ще падне главата на момъка! Слухарко пак чул заповедта и я съобщил на момъка. Тоя път Смукалко го утешил:

— Не се ядосвай, приятелю! Аз всичко ще изпия. Дори няма да ми стигне!

Донесли им дванадесет бъчви пиво и дванадесет бъчви вино. Запретнал се Смукалко, изпил всичко и накрая рекъл:

— Ех, малко ми дойде! Поне още толкова да беше дал царят!

Разбрал царят, че не може да излезе наглава с момъка, та си рекъл:

„Трябва да го премахна от света!“

Изпратил пак слугата:

— Иди му кажи да отиде на баня преди сватбата.

А сам заповядал да нагорещят до червено чугунената баня. Не можело да приближи човек до нея, а що остава да се окъпе.

Казали на момъка. Той тръгнал към банята, но пред него вървял Замръзанко с мразотворната слама. Като стигнали до банята, Замръзанко разхвърлял сламата в банята. Изведнъж станало толкова студено, че момъкът едвам се умил и взел да се грее на печката.

Царят изпратил слугата да види какво станало с момъка. Мислел, че от него само прах е останало. А той се греел жив и здрав на печката.

— Студена е царската баня — рекъл, — толкова студена, сякаш цяла зима не е палена!

Ядосал се царят. Какво друго да направи?

Мислил, мислил, мислил... Измислил и рекъл:

— Съседният цар ще воюва с нас. Ще изпитам във война момците. Който се окаже най-храбър юнак, той ще се ожени за дъщеря ми.

Събрали се много юнаци на войната. И братята на момъка отишли с конете си. А момъкът кон дори нямал. Изпросил от царския коняр стара-престара куца кобила и едвам-едвам се мъкнел по пътя. Всички юнаци го стигнали и задминали.

Както куцукал със старата кобилка, излязъл от гората насреща му белобрадият старец, който му помогнал да получи хвърчащия кораб.

— Не се ядосвай, синко! Аз ще ти помогна — рекъл старецът. — Като навлезеш в голямата гора, от дясната страна ще видиш клонеста липа. Ти кажи: „Липо, липо, разтвори се!“ Липата ще се разтвори. И от нея ще излезе оседлан кон. О седлото му има привързана торба. Потрябва ли ти помощ, ти само извикай: „Излез от торбата!“ Ще видиш какво ще стане. А сега прощавай!

Зарадвало се момчето. Слязло от куцата кобилка. Тичешком стигнало в гората. Намерило липата:

— Липо, липо, разтвори се!

Липата се разтворила. Излязъл чудесен кон — със златна грива, с блестяща юзда. На седлото военно облекло, о седлото торба привързана.

Момъкът надянал военните дрехи и викнал:

— Ей, излез от торбата!

Струпала се многобройна войска.

Момъкът яхнал коня, излязъл пред войската и се понесъл срещу неприятеля.

Хвърлил се с юначната си войска и победил вражеските пълчища. Но бил ранен в левия крак.

През това време царят и царкинята дошли да погледат битката. Като видяла девойката, че ранили храбривия юнак, раздрала кърпичката си наполовина. Едната половина оставила за себе си, а с другата превързала раната на юнака.

Като се свършил боят, момъкът доял при липата в гората и рекъл:

— Липо, липо, разтвори се!

Липата се разтворила. Той скрил всичко: и коня, и торбата, и военните дрехи. Облякъл си дрипавата рубашка и вехтите дрехи.

А царят пратил да търсят незнайния юнак, който бил превързан от хубавата девойка. Тук юнак, там юнак — никъде не могли да го намерят. Тогава царят заповядал да подирят и измежду бедните люде.

Почнали да обикалят всички бедни къщурки. Търсили дълго. Най-после царските слуги влезли в най-крайната къщурка на града. Там двамата братя обядвали през това време, а малкият им брат прислужвал. Левият му крак бил превързан с кърпичката на царската дъщеря. Хванали го царските слуги, искали тозчас да го отведат при царя.

Но той се примолил:

— Как ще се явя, братя, пред царя в тези дрипи! Пуснете ме поне на баня да ида. А вие похапнете и ме почакайте тука.

— Добре, само гледай по-скоро да се изкъпеш!

Слугите седнали при братята да похапнат. А момъкът дотърчал в гората.

Приближил до липата и рекъл:

— Липо, липо, разтвори се!

Липата се разтворила, изскочил конят. Момъкът се преоблякъл и станал личен и хубав, за чудо и приказ. Той яхнал коня и отишъл при царя.

Царят и царкинята се зарадвали, срещнали с почести юнака и почнали да готвят сватбата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.